

سۇئال

مېنىڭ سۇئالىم قىسقا . ئۇ بولسا ، مەن جەننەتكە كىرىشنى ئويلايمەن . نەپسىم بىلەن كۈرەش قىلىشنى ئويلايمەن ، ھەر كۈنى ئاپامنىڭ قولىنى سۆيۈشنى ئويلايمەن ، كۆڭۈل خاھىشى ۋە شەيتاندىن يىراقلىشىشنى ئويلايمەن ، ئاللاھ خالىسا ، قىيامەت كۈنى ئاللاھنىڭ مېنى خۇداگۇي بەندە دەپ ئاتىشىنى ئويلايمەن ، قېرىنداشلىرىمنى سۆيۈشنى ئويلايمەن ، ئىمانىمنىڭ داۋاملىق كۆتۈرۈلىشىنى ئويلايمەن . نىمە قىلىمەن ؟

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئاللاھتىن سىزنى دائىم ھەقىقەت ئۈستىدە مۇستەھكەم تۇرغۇزۇشنى ، ئارزۇيىڭىزنى ئىشقا ئاشۇرۇپ بېرىشنى ، ھەمدە سىزنى ھەقىقەتنى تونۇيدىغان ، ئۇنى قوغدايدىغان ئاللاھقا يۈزلەنگۈچىلەر ھەمدە دىنغا يېپىشقۇچىلاردىن قىلىشنى سورايمىز . سۇئالىڭىزدا تىلغا ئېلىنغان نەرسىلەر سىزدە ساغلام ساغلام ، ساپ تەبىئەتنىڭ بارلىقىنى ، ھەمدە كاتتا ئىشلارنى ئىشقا ئاشۇرۇش ۋە ھەر بىر كىشىگە ئۇنىڭ ھەق-ھوقۇقىنى بېرىشكە چوڭ ئارزۇيىڭىزنىڭ بارلىقىنى كۆرسىتىدۇ . بۇلار بولسا ئىمان ئارقىلىق ئىشقا ئاشىدىغان چوڭ ئارزۇلار ، خۇددى نەقىلدە دىيىلگەندەك ، سۇفيان سەۋرىي مۇنداق دىگەن : " ئىمان ئارزۇ-ئۈمۈد ئەمەس ، ياكى ياسالمايلىق ئەمەس . بەلكى ئۇ - قەلىپتە ئورۇن ئالغان ھەمدە ئىش-ھەركەتلەر بىلەن ئىسپاتلانغان نەرسە . " شۇڭا بىز ئىمان مەسىلىسىنى ۋە ئۇنىڭ بىر خۇداگۇي بەندە بولۇشتا ، ئاتا-ئانىنى رازى قىلىش ۋە ھۆرمەت قىلىشتا ھەمدە جەننەت بىلەن ئۇتۇق قازىنىشتا قانچىلىك مۇھىملىقىنى بايان قىلىمىز .

چوڭ ئىشلارنى ئۇجۇتقا ئېلىپ چىقىشنى ئىزدەيدىغان كىشى كېچىدە ئىبادەتكە تۇرۇشى كىرەك .

شۇڭلاشقا قۇزەيىل مۇنداق دىگەن : " سىلەرنىڭ قەلبىڭلار تاكى دۇنيا راھەتلىرىدىن ساقلانمىغۇچە ، ئىماننىڭ تاتلىقلىقىنى تېتىيالمىدۇ . " ھەمدە ئۇ يەنە مۇنداق دىگەن : " سەن كېچىدە ناماز ئوقۇيالمىساڭ ۋە كۈندۈزدە روزا تۇتالمىساڭ ، ئۇنداقتا بىلگىنىكى ، سەن مەھرۇم بولدۇڭ . "

راستچىل مۇئمىننىڭ چوغقا ئوخشاش يۈرىكى بار ، شۇڭا ھاكىم مۇستەدرەكىدە ، تەبىئىي مۇئەججەمدە سەھىيە ئىسناد بىلەن نەقىل قىلىدىكى ، پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : **سىلەرنىڭ قەلبىڭلاردىكى ئىمان خۇددى كىيىم كىيىمىدەك كونىرىدۇ . شۇڭا ئاللاھتىن قەلبىڭلاردىكى ئىماننى يىڭىلىشىنى سوراڭلار .**

مۇئمىننىڭ قەلبى بەزىدە گۇناھ بۇلۇتلىرى بىلەن قاپلانغاندەك ھىس قىلىدۇ . بۇنى پەيغەمبەر بىزگە مۇنۇ سۆزىدە سۈرەتلەپ بەرگەن : **ھەرقانداق قەلبىنىڭ ئاينىڭ بۇلۇتىغا ئوخشاش بۇلۇتى بولىدۇ . بۇلۇت ئۇنى قاپلىغاندا ئۇ قاراڭغۇلىشىدۇ . ھەمدە بۇلۇت ئۇنىڭدىن ئايرىلغاندا ، ئۇ پارقىرىدۇ .** [تەبىئىي ئەۋسەتتە نەقىل قىلغان ، ھەمدە ئەلبانىي ئۇنى سەھىيە دەپ تۈرگە ئايرىغان .] شۇنىڭغا ئوخشاش ، مۇئمىننىڭ قەلبى بەزىدە بۇلۇت بىلەن قاپلىنىدۇ ھەمدە ئۇنىڭ نۇرى ئۆچىدۇ ، ھەمدە ئۇ

قاراڭغۇ ، يىگانە قالىدۇ . بىراق ئەگەر ئۆزىنىڭ ئىمان زاپىسىنى ئۆستۈرۈشكە تېرىشسا ھەمدە ئاللاھنىڭ ياردىمىنى تەلەپ قىلسا ، ئۇ بۇلۇت كىتىدۇ ھەمدە ئۇنىڭ قەلبىدىكى نۇر قايتىدىن يورۇشقا باشلايدۇ . شۇڭلاشقا سەلەفلەرنىڭ بىرى مۇنداق دىگەن : " كىشىنىڭ ئىمانىنى تەكشۈرۈپ تۇرۇشى ھەمدە ئۇنىڭغا تەسىر يەتكۈزىدىغان نەرسىدىن ھوشيار بولۇشى بولسا ئۇنىڭ زىرەكلىكىنىڭ بىر قىسمى . " يەنە " ئۇنىڭ شەيتانلارنىڭ ئۇنىڭغا قانداق ۋەسۋە سە قىلىدىغىنىنى تونۇپ يېتىشىمۇ " كىشىنىڭ زىرەكلىكىنىڭ بىر قىسمى .

شۇڭا ئۇ ئىمانغا قايتىپ كىلىشى كىرەك . ئەگەر سىز ئىمانغا قايتىپ كەلسىڭىز ھەمدە ئۇنىڭ تەلەپ قىلغىنى بويىچە قىلسىڭىز ، ئۇنداقتا سىز ئويلىغىنىڭىزنى ئىشقا ئاشۇرالايسىز . شۇڭا بىز سىزگە ئىماننىڭ بار ياكى يوقلىقىنى كۆرسىتىدىغان ئاساسى پىرىنسىپنى ئېيتىپ بىرىمىز . ئىمام ئىبنى جەۋزىي مۇنداق دىگەن : " ھەي ! ھەيدەلگۈچى ، ھەي ! ئۆزۈڭ سۆيگەن كىشى بىلەن كۆرۈشۈشتىن مەھرۇم بولغۇچى ، ئەگەر سەن پادىشاھنىڭ ئالدىدا قانداق تۇرۇشنى بىلىشنى خالىساڭ ، ئۇنداقتا سەن ۋاقتىڭنى قانداق ئۆتكۈزۈۋاتقىنىڭغا ھەمدە نىمە ئىش بىلەن مەشغۇللىقىڭغا قارا ! . قانچىلىغان كىشىلەر پادىشاھنىڭ ئىشىكىدە تۇرىدۇ ، لېكىن ئۇنىڭغا كۆڭۈل بۆلگەن كىشىدىن باشقا بىرى كىرمەيدۇ . ھەممە قەلب يېقىنلىشىشقا يارمايدۇ ، ھەممە قەلب مۇھەببەتكە تولمايدۇ ، ھەممە شامال سەھەردىكى مەيىن شامالغا ئوخشىمايدۇ . "

ئەگەر بىر كىشى ئاللاھنىڭ ئالدىدا قانداق تۇرۇشنى ھەمدە ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرى ۋە چەكلىمىلىرىگە نىسبەتەن قانداق تۇرۇشنى بىلىشنى خالىسا ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەھۋالىغا ھەمدە نىمە بىلەن مەشغۇللىقىغا قارىسۇن . ئەگەر ئۇ دەۋەت ۋە كىشىلەرنى ئوتتىن قۇتقۇزۇش بىلەن ، جەننەتكە ئىرىشىشكە كۈرەش قىلىش ، ئاجىز ۋە ھاجەتمەنلەرگە ياردەم قىلىش ، ئاتا-ئانىنى ھۆرمەت قىلىش بىلەن مەشغۇل بولسا ، ئۇنداقتا ئۇ ئۆزىنىڭ پادىشاھلارنىڭ پادىشاھىغا يېقىنلىشىۋاتقانلىقى بىلەن خۇش بولسۇن . چۈنكى ئاللاھ ياخشى ئىشنى پەقەت ئۆزى سۆيگەن كىشىگىلا مۇۋەپپەق قىلىدۇ .

بىراق ئۇ دەۋەتكە قىزىقمىسا ، دەۋەتچىلەرنى ياقتۇرمىسا ھەمدە ياخشى ئىشلارنى قىلمىسا ، ھەمدە بۇ دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ھوسۇللىرى بىلەن مەشغۇل بولسا ، ھەمدە مىش-مىش گەپلەر ، كۆپ سۇئال سوراش ۋە ئاز ئىش قىلىش بىلەن مەشغۇل بولسا ، ياكى كۆڭۈل خاھىشى ۋە نەپسىگە ئەگىشىش بىلەن مەشغۇل بولسا ، ئۇ بىلسۇنكى ، ئۇ ئاللاھتىن يىراقلاشتى ھەمدە ئۇنى جەننەتكە يېقىنلاشتۇرىدىغان نەرسىدىن مەھرۇم قىلىندى ، چۈنكى ئاللاھ مۇقەددەس كىتابىدا مۇنداق دىگەن : « بەز دىنيان كازلعةنلەر ظلععدن خالغان ظادەمضة ظنعت خالغعنن ظمةس) بعزعت خالغعنممعزنع بئرممعز ، ظانعدن ظنعت ظاخعةرتتة) جةهنةننم بعلن جازالايمعز ، جةهنةننمضة ظن خارلانغان ، اللنةع رةهمععدن) قوغلانغان ھالدا كععدن18 . كعمك ظاخعةرتنع كازلعةدكعن ۋە مأمعن بولذص ظاخعةرتكة لايعق ظمةللرنع قلععدكعن ، مذنق ظادەملرنع قلعغان ظمةل اللنةع دةرضاهعدا) قوبذل بولعدز . »

[ئىسرا) كېچىدە سەپەر قىلىش) : 17-18]

قېرىندىشىم . . .

ئەگەر سىز ياخشى ئىشلارنىڭ ھەممىسىدە يۇقۇرى ئورۇنغا ئىگە بولاي ، ئاللاھنىڭ خۇداگۇي بەندىسى بولاي ، ئاتا-ئانىمنى ھۆرمەت قىلاي ، جەننەتنى ئىزدىگۈچى بولاي دىسىڭىز ، ئۇنداقتا تۆۋەندىكىلەرنى قىلىسىز :

،قذر بالنعقم،ھاياتعم ۋە ماماتعم(دذنيادا قعلغان ياخشىلعلقلعرم ۋە تاظەت ظعبادەتلعلرم)ظالەملەرنعت صەرۋەردعضارع

الله ظلحىندذر. [ئەئنام(چاھارپايلار) : 162]

ئاللاھنىڭ خۇداگۇي بەندىسى بولۇش دىگەنلىك بىر كىشىنىڭ ئۆزىنى پەرۋەردىگارغا مەنسۇپ قىلىش بولۇپ ، ئۇ پەقەت بۇ ئايەتكە تەتبىقلانغاندىلا ئىشقا ئاشىدۇ ، يەنى بىز بارلىق ئىشلىرىمىزدا دۇنيالارنىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھ ئۈچۈن بولۇشىمىز . ئاللاھنىڭ خۇداگۇي بەندىسى بولۇش پەقەت مۇشۇ رەۋىشتىلا تولۇق ئىشقا ئاشىدۇ ؛ ئۇ پەقەت ئىبادەت قىلىشنى تولۇق چۈشىنىش بىلەن ئاللاھقا ئىبادەت قىلىش ئارقىلىقلا ئىشقا ئاشىدۇ ؛ يەنى ھاياتىمىزنى ۋە ئۆلۈمىمىزنى ، ھەمدە بارلىق ھەركەتلىرىمىزنى يالغۇز ئۇنىڭغىلا قىلىش . شۇڭا بىز پەقەت ئاللاھ خۇرسەن بولىدىغاننىلا سۆزلەيمىز ؛ ئۇ سۆز ۋە ئىش- ھەركەتلەردىكى نىيەتلىرىمىزنى پەقەت ئاللاھقىلا قارىتىمىز . ئىبادەت پەقەت بىشىمىزنى مەلۇم ۋاقىتلاردا كۆتۈرۈپ ، چۈشۈرۈپ قىلىش بىلەن ، ياكى مەلۇم پەيتتە ئازغىنا پۇللىرىمىزنى بىرىش بىلەن ، ياكى ھەرىلى ساناقلق كۈن روزا تۇتۇپ قويۇش بىلەن ، ياكى بەزى سۆز ۋە زىكرلەر بىلەن كالىپۇكىمىزنى مىدىرتىپ قويۇش بىلەن چەكلىنىپ قالمايدۇ . شۇڭلاشقا بۇ ماقامغا يەنى ، خۇداگۇيلىققا ئېلىپ بارىدىغان ئىش-ئەمەللەر سانسىز ، ھەمدە ئۇ بىز ياشايدىغان جايلار ۋە تۇرمۇشىمىزنىڭ ھەممە ساھەلىرىدە نۇرغۇن شەكىللەردە كېلىدۇ . بۇ بولسا ئاللاھنىڭ بىزگە ۋە بارلىق كىشىلەرگە قىلغان سېخىيلىقىنىڭ بىر قىسمى .

سىز پەقەت ئۆزۈڭىزنى بايقىغان ھەربىر جايدىن ھەمدە سىزگە كەلگەن ھەر بىر مىنۇتتىن ئاللاھنى خۇرسەن قىلىدىغان ، ھەمدە ئۇ قىلىشىڭىزنى كۆرۈشنى خالايدۇ دەپ قارىغان نەرسىدىن ئىزدەڭ ھەمدە ئۇنى قىلىڭ . ئاندىن سىز بىر خۇداگۇي بەندە بولىسىز .

ئاخىرىدا ، بىز ئاللاھتىن بىزدىن ۋە سىزدىن يارام ئىش-ئەمەللىرىمىزنى قوبۇل قىلىشىنى ، بىزنى ۋە سىزنى پەيغەمبەرلەر ، سىدىقىلار ، شەھىدلەر ۋە توغرا يوللۇق كىشىلەر بىلەن ئۆزىنىڭ رەھىم-شەپقىتى دائىرىسىگە يىغىشىنى سورايمىز . ھەمدە ئۇلار ئەڭ ياخشى ھەمراھلار .

ئىسلام ئونلايىن تور بىتىگە قاراڭ .

پېشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد